

Stanovisko spolku Mladí lékaři® k návrhu ministra zdravotnictví na zvyšování počtu studentů lékařských fakult.

V Praze dne 8. 4. 2018

Vážený pane ministře,

dovoluji Vám tímto předložit konsensuální stanovisko spolku Mladých lékařů ve věci ministerského návrhu na zvyšování počtu studentů lékařských fakult. Chápeme, že akutní nedostatek lékařů, stejně tak i nepříznivý demografický vývoj v lékařském stavu nutí hledat vládu účinná řešení. Domníváme se však, že prosté navýšení počtu studentů nebude mít kýžený efekt.

Dle našeho nejlepšího vědomí a svědomí zároveň uvádíme nezbytně nutné kroky, které mohou z dlouhodobého hlediska vést ke stabilizaci situace:

- 1) Mezi studenty lékařských fakult, absolventy i učiteli panuje všeobecná shoda, že **české studijní skupiny jsou příliš velké**, proto je výuka velmi málo praktická, pro pacienty nadměrně zatěžující, leckdy na hranici snesitelnosti. Není výjimkou, že studijní kruhy mediků dosahují počtu dvaceti lidí. S takovým množstvím studentů je pak výuka klinických oborů často zcela nerealizovatelná. **Další navýšení počtu studentů povede ke snížení kvality již tak velmi pokulhávající praktické výuky.** Ministerským cílem by přitom mělo být kvalitu výuky mediků zlepšovat.
- 2) **Kapacita lékařských fakult je podle našeho názoru dostatečná, avšak jejich výrazná část je dnes alokována ve prospěch platících studentů studujících v anglickém jazyce.** Z těchto finančních prostředků, jak je známo, lékařské fakulty saturují výrazně podhodnocené tabulkové platy učitelů lékařských fakult. Snížením podílu zahraničních studentů ve prospěch českých studentů tedy lze dosáhnout výrazného navýšení počtu českých absolventů. Toto opatření musí být jednoznačně kompenzováno finančním navýšením platby státu fakultám za českého studenta.
- 3) **Finančně neatraktivní ohodnocení lékařských učitelů je příčinou nedostatku lektorů v některých lékařských profesích. Navýšením počtu studentů dojde k dalšímu zhoršení poměru studentů na jednoho učitele.** Naprostá většina lékařů podílejících se na výuce ve fakultních nemocnicích není za výuku vůbec finančně odměňována. Tuto výuku provádějí nad rámec svých povinností v klinickém provozu.
- 4) Prosté navýšení počtu studentů lékařských fakult se projeví v medicínské praxi nejdříve za šest let, kdy první absolventi opustí univerzitu. **Akutní nedostatek lékařů v lůžkové péči ministerský návrh nijak neovlivní.** „Vyloučené lokality“ v ČR s chronickým nedostatkem lékařů s největší pravděpodobností budou trpět nedostatkem lékařů při jakémkoliv navýšení počtu lékařů v ČR, jelikož nedostatek v těchto lokalitách má jiné závažné společenské důvody.

Návrhy spolku Mladí lékaři směrem ke zkvalitňování výuce na lékařských fakultách:

- 1) Ministerstvo zdravotnictví jako zřizovatel fakultních nemocnic musí iniciovat a dohlédnout na větší míru **aktivního zapojení mediků do provozu** svých nemocničních zařízení, medicína se musí stát aktivní součástí chodu nemocnice nikoliv pouze přítěží a „zdržujícím“ elementem klinického provozu. Musí být společným cílem vedení lékařských fakult a ředitelů nemocnic, aby tohoto dosáhli.

- 2) Nutné je odstranění všech legislativních překážek, které brání ve větším aktivním zapojení mediků do provozu nemocničních zařízení. Studenti lékařských fakult musí získat statut zdravotnického pracovníka podle zákona o zdravotních službách, tak aby mohli **začít plně a kompetentně nakládat se zdravotnickou dokumentací**.
- 3) Výrazné **navýšení financí na odměňování učitelů** na lékařských fakultách, a stejně tak lékařů podílejících se na výuce v nemocničních zařízeních je nutnou podmínkou ke zlepšení kvality výuky. V některých oborech (např. stomatologie) přitom musí jít o významné finanční navýšení, pokud má být dosaženo uspokojivého poměru studentů na jednoho učitele pro dané obory. Nelze očekávat návrat lékařů z ambulantní do nemocniční péče, pokud budou příjmy v ambulantní sféře významně převyšovat veřejný sektor. Domníváme se, že pouze významné navýšení platů nemocničních lékařů povede k částečné samovolné redukci ambulantní sféry a přesunu zkušených lékařů střední generace zpět do nemocnic.
- 4) V českém zdravotnictví musí významně posílit iniciativa ve **snížení administrativní zátěže lékařů a podpoře zapojení nelékařských zdravotnických pracovníků**, kteří část vhodné administrativy budou od lékařů přebírat. Nedostatek lékařů v ČR je do značné míry dán nebývalým nárůstem administrativní zátěže, která adekvátním způsobem krátí čas lékaře u pacienta. Mladí lékaři jsou bohužel až příliš často využíváni jako levná administrativní síla. Aktivní řešení tohoto problému může významně zlepšit situaci s nedostatkem lékařů v České republice.

Z výše uvedených důvodů nedoporučujeme uchýlit se ke zdánlivě jednoduchému opatření navýšit počty absolventů. Věříme, že pouze významné zkvalitnění pregraduální výuky povede k navýšení schopností absolventů, kteří tak budou schopni rychleji, účinněji a spolehlivěji se zapojit do praxe po škole. Dosažení lepších schopností absolventů lze jen obtížně měřit a kvantifikovat, přitom je to rozhodující faktor v kvalitě péče pro pacienty a nakonec i pro efektivitu celého českého zdravotnictví.

Za předsednictvo spolku Mladí lékaři, z.s.

MUDr. Martin Kočí
předseda

Spolek Mladí lékaři je nezávislou profesní iniciativou aktivních mladých profesionálů, kterým není lhostejná kvalita profesního vzdělávání a podmínky pro práci mladých lékařů v ČR. Spolek tvoří kromě 700 řádných členů taktéž rozsáhlá komunita na sociálních sítích čítající téměř 10 000 členů.